

PROGRAM

WYCHOWAWCZO – PROFILAKTYCZNY

**Szkoły Podstawowej im. Jarosława Dąbrowskiego
w Kończycach Małych**

w roku szkolnym 2017/2018

*„Wychowanie dziecka zaangażowanego w naukę, zabawę i pracę
w atmosferze wzajemnego szacunku, akceptacji i zaufania.”*

**Wprowadzony Uchwałą Rady Rodziców Nr 7/2017/2018 w dniu 26.09.2017r.
w porozumieniu z Radą Pedagogiczną.**

Akty prawne:

1. Ustawa Prawo Oświatowe z dnia 14 grudnia 2016 r (Dz.U. 2017 poz. 590)
2. Karta Nauczyciela.
3. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej art. 48 ust. 1, art. 54 ust. 3-4, art. 70 ust. 1.
4. Konwencja o Prawach Dziecka, przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych z dnia 20 listopada 1989 r. (Dz. U. z 1991 r. Nr 120, poz. 526, z późn. zm., art. 33).
5. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 21 maja 2001 r. w sprawie ramowych statutów publicznego przedszkola oraz publicznych szkół.(Dz.U. 2001 nr 61 poz. 624)
6. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 8 lutego 2017 r. w sprawie Narodowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata 2017–2022 (Dz.U. 2017 nr 0 poz. 458)
7. Uchwała Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 7 maja 1998 r. w sprawie przeciwdziałania i zwalczania zjawisk patologicznych wśród nieletnich.
8. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 1 marca 2013 r. w sprawie uzyskiwania stopni awansu zawodowego przez nauczycieli (Dz.U. 2013 poz. 393)
9. Obwieszczenie Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 24 sierpnia 2015 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U. 2015 poz. 1390)
10. Obwieszczenie Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 25 marca 2016 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. 2016 poz. 487)
11. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej (Dz.U. 2017 poz. 356)
12. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 kwietnia 2013 r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. z 2013 r., poz. 532).
13. Statut Szkoły (ewaluowany na bieżąco zgodnie z rozporządzeniami MEN).
14. Szkolny Zestaw Programów Nauczania.

Wprowadzenie

Wychowanie to wspieranie dziecka w rozwoju ku pełnej dojrzałości w sferze fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej, które powinno być wzmocniane i uzupełniane przez działania z zakresu profilaktyki dzieci i młodzieży.

Profilaktyka to kompleksowa interwencja kompensująca niedostatki wychowania, która obejmuje równoległe trzy obszary działania:

- wspomaganie wychowanka w radzeniu sobie z trudnościami zagrażającymi jego prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu (czyli budowanie odporności i konstruktywnej zaradności); □
- ograniczanie i likwidowanie czynników ryzyka, które zaburzają prawidłowy rozwój i dezorganizują zdrowy styl życia; □
- inicjowanie i wzmocnianie czynników chroniących, które sprzyjają prawidłowemu rozwojowi oraz umożliwiają prowadzenie zdrowego stylu życia.

I. Wstęp

1. Założenia ogólne

Działalność wychowawczo - profilaktyczna w naszej szkole polega na **wspomaganiu ucznia w jego rozwoju i osiągnięciu przez niego pełni człowieczeństwa** w sferze:

- fizycznej, którą należy rozumieć jako prowadzenie zdrowego stylu życia,
- psychicznej (emocjonalnej i intelektualnej), ukierunkowanej na ponoszenie odpowiedzialności za siebie i współodpowiedzialności za innych oraz otaczający świat,
- społecznej ukierunkowanej na konstruktywne pełnienie ról społecznych,
- duchowej ukierunkowanej na posiadanie konstruktywnego systemu wartości oraz poczucia sensu życia i istnienia człowieka.

Dlatego nauczyciele dbają o życie, zdrowie i bezpieczeństwo uczniów, wspierają ich rozwój psychofizyczny, pomagają w przezwyciężeniu niepowodzeń szkolnych. Przygotowują uczniów do radzenia sobie w zmieniającym się współczesnym świecie, przy jednoczesnym realizowaniu systemu wartości:

- a) moralnych (prawość, wierność, poczucie odpowiedzialności, poszanowanie prawdy, dobroć)
- b) społecznych (Ojczyzna, naród, patriotyzm, niepodległość, praworządność, prawa człowieka, godność człowieka, wolność, pokój, tolerancja, sprawiedliwość, równość społeczna, zabezpieczenie społeczne, demokracja, solidarność)
- c) osobowych (zdrowie, rodzina, szczęście rodzinne, dom, wspólnota, sumienność, uczciwość, honor, odpowiedzialność, posłuszeństwo, opanowanie, cierpliwość, odwaga, koleżeństwo, czystość, samodzielność, umiejętność bycia sobą, lojalność, wytrwałość, prawdomówność, praca, pracowitość, łagodność, ufność, uprzejmość, udzielanie pomocy innym ludziom, empatia, poszanowanie życia, pokora, przebaczenie, wyrzeczenie, dobre obyczaje, sława)
- d) kulturowych (zawartych w sztuce, poezji, muzyce, plastyce, a także tradycjach narodowych, pamięci historycznej oraz kulturze ludowej)
- e) ostatecznych (szczęście, wiara, nadanie życiu sensu, życie rodzinne, szczęście osobiste, szczęśliwa miłość, miłość bliźniego, praca dla społeczeństwa, dobrobyt).

Należy jednak pamiętać, iż to **rodzice są pierwszymi wychowawcami swoich dzieci, a nauczyciele ich w tych działaniach wspomagają.**

Podstawę do opracowania Szkolnego Programu Wychowawczo – Profilaktycznego stanowią wytyczne polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2017/2018:

1. Wdrażanie nowej podstawy programowej kształcenia ogólnego.
2. Podniesienie jakości edukacji matematycznej, przyrodniczej i informatycznej.
3. Bezpieczeństwo w Internecie. Odpowiedzialne korzystanie z mediów społecznych.
4. Wprowadzanie doradztwa zawodowego do szkół i placówek.
5. Wzmacnianie wychowawczej roli szkoły.
6. Podnoszenie jakości edukacji włączającej w szkołach i placówkach systemu oświaty.

Szkolny Program Wychowawczo - Profilaktyczny skierowany jest do wszystkich członków społeczności szkolnej: uczniów, rodziców, nauczycieli, pracowników administracji i obsługi. Uwzględnia współpracę z organizacjami i instytucjami w środowisku lokalnym.

Szkolny Program Wychowawczo - Profilaktyczny dostosowany jest do potrzeb rozwojowych uczniów oraz potrzeb naszego środowiska lokalnego i obejmuje wszystkie treści i działania o charakterze wychowawczym i profilaktycznym. **Jest programem otwartym na wszelkie zmiany wynikające z potrzeb szkoły.**

II. Charakterystyka sytuacji wychowawczo – profilaktycznej

Diagnoza sytuacji wychowawczo – profilaktycznej w Szkole Podstawowej w Kończycach Małych przeprowadzana jest na podstawie:

- ankiety skierowanej do rodziców na temat oczekiwań rodziców w realizacji treści profilaktycznych i wychowawczych,
- ankiety skierowanej do uczniów na temat oczekiwań uczniów w realizacji treści profilaktycznych i wychowawczych,
- wywiadów z nauczycielami,
- analiza dokumentacji szkolnej,
- obserwacji bieżących zachowań uczniów na terenie szkoły, analizy uwag wpisanych do dziennika.

Przeprowadzona diagnoza wykazała, iż wdrożone działania wychowawcze i profilaktyczne przyniosły spore efekty:

- uczniowie nie akceptują negatywnych zachowań wśród rówieśników,
- posiadają większą świadomość zagrożeń płynących ze świata – Internet, czasem jednak ulegają „modom”, mają potrzebę „istnienia” w tym świecie, „imponowania”,
- znają zasady i normy przyjęte przez szkołę, choć nie zawsze je przestrzegają,
- zauważa się mniej zachowań agresywnych,
- uroczystości, spotkania, akcje, konkursy realizowane przez szkołę podnoszą jakość działań wychowawczych,
- program wychowawczy umożliwia samodzielność i samorealizację uczniom i nauczycielom, co dostrzegamy w działalności Samorządu Uczniowskiego i Samorządów Klasowych (organizują imprezy, akcje charytatywne).

Nie mniej jednak na terenie naszej szkoły nadal występują wśród uczniów zjawiska i zachowania niepożądane. W wyniku diagnozy wyłoniono następujące obszary problemowe:

- stosowanie przemocy fizycznej (drobne bójki, przepychanki, wyśmiewanie, konflikty rówieśnicze) oraz słownej (przezywanie, złośliwość),
- nadmierna ruchliwość, zagrożenia bezpieczeństwa siebie i innych,
- trudności w dyscyplinowaniu się podczas lekcji poprzez lekceważenie i niewykonywanie poleceń nauczyciela,
- przejawy braku okazywania szacunku wobec innych,
- przypadki palenia papierosów,
- brak zainteresowania nauką,
- trudności w nauce,
- niedojrzałość emocjonalna,
- brak umiejętności racjonalnego wykorzystywania wolnego czasu,

- brak umiejętności radzenia sobie w sytuacjach trudnych,
- sytuacje rodzinne.

Uczniowie, szczególnie klas najmłodszych, mają duże problemy z opanowaniem negatywnych emocji. W szkole obserwuje się wzrost liczby uczniów mających problemy zdrowotne (choroby przewlekłe, niepełnosprawność, niedojrzałość emocjonalna).

Z ankiet przeprowadzonych wśród uczniów i rodziców oraz wywiadów przeprowadzonych wśród nauczycieli wynika, iż najważniejszymi wartościami w życiu człowieka są:

- miłość,
- prawda,
- dobro,
- zaufanie,
- sprawiedliwość,
- szczerłość,
- przyjaźń,
- szacunek,
- tolerancja,
- wiara.

III. Wizja szkoły

Szkoła realizuje zadania dydaktyczne, wychowawczo, opiekuńcze stwarzając warunki do indywidualnego rozwoju ucznia przygotowując go do:

- podjęcia nauki na kolejnych etapach;
- radzenia sobie ze stresem i rozwiązywaniem problemów;
- twórczego myślenia;
- współpracy w grupie;
- rozwijania zainteresowań i uzdolnień;
- funkcjonowania w nowoczesnym społeczeństwie.

Szkoła rozpoznaje specjalne potrzeby edukacyjne uczniów i udziela profesjonalnej pomocy psychologiczno – pedagogicznej. Realizuje proces wychowawczy we współpracy z rodzicami udzielając im wsparcia w wychowaniu dzieci w partnerstwie i zaufaniu. Rodzice są partnerami – aktywnie włączającymi się w procesy edukacyjne. Szkoła w swojej pracy kieruje się podstawami prawnymi. Praca szkoły podlega na ewaluacji a formułowane i wdrażane wnioski służą do doskonalenia jakości pracy.

IV. Sylwetka absolwenta szkoły

W wyniku realizacji działań wychowawczo – profilaktycznych uczeń kończący naszą szkołę:

- dobrze funkcjonuje w swoim środowisku, w domu i w szkole;
- jest pogodny, ma pozytywny, choć nie bezkrytyczny stosunek do otaczającej go rzeczywistości;
- jest świadomy swoich obowiązków i odpowiedzialnie się z nich wywiązuje;
- posiada umiejętność efektywnego komunikowania, współpracy oraz kontrolowania własnych emocji;
- jest uczciwy, tolerancyjny, odróżnia dobro od zła, kieruje się zasadami moralnymi;
- dba o własny rozwój duchowy, jest wrażliwy na piękno, szanuje dorobek ludzkości w dziedzinie kultury i sztuki;
- ma rozbudzone potrzeby poznawcze, potrafi się uczyć, korzystając z nowoczesnych i źródeł informacji;
- jest wolny od uzależnień, dba o swoje zdrowie i sprawność fizyczną;
- jest dobrym obywatelem, świadomym swych praw i obowiązków, posiadającym godność, poczucie własnej wartości, szanującym prawa innych;
- ma świadomość dziedzictwa kulturowego regionu, kraju, Europy, świata;
- jest świadomy własnego potencjału i wyboru dalszej drogi życiowej.

V. Cele ogólne programu

1. Wspomaganie wszechstronnego i harmonijnego rozwoju ucznia, z uwzględnieniem jego indywidualnej sytuacji, zapewnienie mu bezpieczeństwa fizycznego, psychicznego i emocjonalnego.
2. Wspieranie ucznia w procesie nabywania wiedzy, sprawności, postaw i nawyków, które zapewniają mu przygotowanie do racjonalnego i godnego życia oraz kontynuacji nauki na dalszym etapie.
3. Kształtowanie nawyków kulturalnego zachowania, efektywnej współpracy, komunikowania się z rówieśnikami i dorosłymi.
4. Kształtowanie postaw, respektowanie norm społecznych i wychowanie do wartości.
5. Kształtowanie przynależności do społeczności szkolnej, lokalnej i regionalnej, przygotowanie i zachęcanie uczniów do podejmowania działań na rzecz środowiska szkolnego i lokalnego, w tym do angażowania się w wolontariat.
6. Kształtowanie postaw obywatelskich, społecznych, patriotycznych, postawy szacunku dla środowiska przyrodniczego oraz wzmacnianie poczucia tożsamości narodowej, przywiązania do historii i tradycji narodowych.

7. Przygotowywanie uczniów do dokonywania świadomych i odpowiedzialnych wyborów w trakcie korzystania z zasobów dostępnych w Internecie, krytycznej analizy informacji, bezpiecznego poruszania się w przestrzeni cyfrowej.
8. Kształtowanie postaw prozdrowotnych uczniów, w tym wdrożenie ich do zachowań higienicznych, bezpiecznych dla zdrowia własnego i innych osób oraz zdrowego stylu życia.
9. Kształtowanie przyjaznego klimatu w szkole lub placówce, budowanie prawidłowych relacji rówieśniczych oraz relacji uczniów i nauczycieli, a także nauczycieli, wychowawców i rodziców, w tym wzmacnianie więzi z rówieśnikami oraz nauczycielami i wychowawcami.

VI. Obszary oddziaływań wychowawczo - profilaktycznych, cele szczegółowe

1. Rozwój osobowości ucznia:

Cele szczegółowe:

- uświadomienie podstawowych zasad i reguł obowiązujących w relacjach międzyludzkich
- kształtowanie właściwej kultury języka i zachowania
- kształtowanie umiejętności pracy w grupie, klasie, szkole
- uczenie otwartości na innych ludzi, tolerancji i szacunku dla wartościowych form odmienności i indywidualności,
- kształtowanie umiejętności odczytywania swoich uczuć, stanów psychicznych, radzenie sobie ze stresem
- kształtowanie postawy bycia dobrym kolegą
- budzenie odpowiedzialności za przeżywaną przyjaźń, podjęte decyzje
- uczenie zachowań asertywnych w trudnych sytuacjach życiowych
- kształtowania pragnienia pracy nad sobą, poznania siebie, oceny, samokontroli i autorefleksji w celu podjęcia pracy nad sobą
- budzenie pragnienia porządkowania własnego wnętrza
- prowadzenie ucznia do akceptacji siebie, okazywanie sobie szacunku, uczuć, zwierzania się z lęków i obaw komuś, kto może pomóc
- budzenie współodpowiedzialności za życie w rodzinie, rozwijanie wartości rodzinnych, właściwej komunikacji w rodzinie

- kształtowanie umiejętności przyswajania wiedzy i samodzielnego zdobywania informacji
- upowszechnienie czytelnictwa wśród dzieci
- wykształcenie umiejętności samodzielnego wyboru i korzystania ze zbiorów bibliotecznych
- kształtowanie i utrwalanie nawyków kulturalnego obcowania z książką
- wykształcenie nawyku rozsądnego korzystania z Internetu
- wyrabianie nawyku krytycznej analizy informacji wyszukanej w Internecie
- poznanie i przestrzeganie zasad netykiety
- wyrabianie nawyku rozwijania zainteresowań, zamiłowań i upodobań
- kształtowanie umiejętności stawiania sobie celów i realizowania ich
- kształtowanie umiejętności dokonywania samooceny
- zachęcanie do kształtowania w sobie potrzebnych w przyszłości cech charakteru
- kształtowanie postawy szacunku do drugiego człowieka

2. Promocja zdrowia

Cele szczegółowe:

- poznanie zdrowego stylu życia i stosowanie się do niego
- wyrabianie nawyków higienicznych
- kształtowanie sprawności fizycznej, odporności i hartu
- wpajanie nawyku rozwijania własnych predyspozycji w zakresie dyscyplin sportowych
- podejmowanie działań w zakresie edukacji żywieniowej, kultury spożywania posiłków
- przygotowanie do wartościowego i racjonalnego wykorzystania czasu wolnego
- przeciwdziałanie wadom postawy
- kształtowanie umiejętności udzielenia pierwszej pomocy

3. Wychowanie patriotyczne i obywatelskie

Cele szczegółowe:

- rozwijanie postaw patriotycznych
- poznanie historii i tradycji naszego regionu
- budzenie poczucia świadomości narodowej
- poznanie najbliższych miejsc tradycji i kultury narodowej
- poznanie osób będących autorytetami w lokalnym środowisku
- zapoznanie z symbolami narodowymi, państwowymi, religijnymi oraz uczenie szacunku dla nich
- omówienie symboli Ojczyzny: godło, barwy, hymn
- poznanie legend i tradycji lokalnych

- poznanie i kształtowanie tożsamości z kulturą własnego regionu
- poszukiwanie naszego regionu w kulturze europejskiej
- rozwijanie postaw obywatelskich
- budzenie poczucia odpowiedzialności za środowisko szkolne, lokalne
- rozwijanie samorządności uczniów
- dostrzeganie i wyjaśnienie związków między naturalnymi składnikami środowiska, człowiekiem i jego działalnością
- planowanie i organizowanie działań służących poprawie stanu środowiska w najbliższym otoczeniu
- kształtowanie postawy odpowiedzialności za obecny i przyszły stan środowiska

4. Bezpieczeństwo w szkole i poza nią

Cele szczegółowe:

- kształtowanie umiejętności dokonania prawidłowego wyboru w sytuacjach zagrożeń społecznych
- poznanie przepisów ruchu drogowego
- poznanie zasad bezpieczeństwa na zajęciach w szkole, na korytarzu, podczas gier i zabaw ruchowych oraz wycieczek
- kształtowanie odpowiedzialności za własne czyny
- uwrażliwienie dzieci na zachowanie bezpieczeństwa w czasie wakacji i ferii
- wyrobienie u uczniów właściwej postawy wobec problemu zażywania substancji psychoaktywnej, psychotropowych, środków zastępczych
- zapoznanie z pojęciem cyberprzemocy
- uwrażliwienie dzieci na zachowanie ostrożności podczas kontaktów z nieznanymi

5. Profilaktyka zagrożeń

Cele szczegółowe:

- doskonalenie warunków funkcjonowania ucznia w szkole i poza nią
- ochrona mienia społecznego
- przeciwdziałanie agresji w szkole
- uczenie zachowań asertywnych w trudnych sytuacjach życiowych
- uczenie unikania sytuacji konfliktowych
- uczenie rozumienia i umiejętnego rozwiązywania konfliktów
- kształtowanie postaw odrzucających przemoc
- uświadamianie zagrożeń związanych z korzystaniem z Internetu.
- kształtowanie postaw odrzucających przemoc

- wspomaganie uczniów mających trudności w nauce
- dostosowywanie wymagań do możliwości indywidualnych uczniów
- uświadomienie uczniom wpływu frekwencji i wagarowania na osiągnięcia przez nich wyniki w nauce i zachowanie
- zapewnienie uczniom z rodzin borykających się z trudnościami (np. finansowymi) ciepłego posiłku i opieki po zajęciach lekcyjnych
- zapewnienie higienicznych warunków pobytu dzieci w szkole
- przekazywanie rodzicom wiedzy na temat przyczyn i istoty niepowodzeń dydaktycznych - wskazówki do pracy w domu z dzieckiem
- podniesienie kompetencji wychowawczych rodziców/opiekunów i nauczycieli
- wzmocnienie współpracy nauczyciel – rodzic
- wzmocnienie współpracy z instytucjami i stowarzyszeniami

VII. Plan działań wychowawczo – profilaktycznych

| ROZWÓJ OSOBOWOŚCI UCZNIĄ | | | |
|---------------------------------|---|--------------------------|--|
| ZADANIA | SPOSÓB REALIZACJI | TERMIN REALIZACJI | ODPOWIEDZIALNI |
| Kształtowanie kultury osobistej | 1. Wyrabianie nawyku stosowania zwrotów i postaw grzecznościowych oraz szacunku do kolegów i dorosłych. | Cały rok | Pedagog szkolny, wychowawcy, rodzice |
| | 2. Wpajanie kulturalnego kibicowania podczas zawodów sportowych. | Cały rok | Nauczyciele wychowania fizycznego, wychowawcy |
| | 3. Przypominanie o konieczności dbania o higienę i właściwe zachowanie podczas korzystania z toalety. | Cały rok | Pielęgniarka, nauczyciele, wychowawcy, rodzice |
| | 4. Zwracanie uwagi na okazywanie szacunku wszystkim pracownikom szkoły (nauczyciele, pracownicy obsługi). | Cały rok | Pedagog szkolny, nauczyciele, rodzice |

| | | | |
|---|--|--|---|
| <p>Propagowanie modelu wartości opartego na uniwersalnych zasadach</p> | <p>1.Omówienie norm współżycia społecznego w zespołach klasowych, utworzenie karty lub kontraktu.</p> <p>2.Poszanowania godności osobistej, nietykalności osobistej.</p> <p>3.Pogadanki, prelekcje nt. systemu wartości młodego człowieka</p> | <p>Wrzesień 2017</p> <p>Cały rok</p> <p>Wg harmonogramu</p> | <p>Wychowawcy</p> <p>Wszyscy członkowie społeczności szkolnej, wychowawcy</p> <p>Wychowawcy, nauczyciele religii, Ewa Walica</p> |
| <p>Uczenie właściwego porozumiewania się z ludźmi, komunikowania</p> | <p>1.Omawianie tematyki na lekcjach przedmiotowych, wychowawczych, zajęciach do wychowania do życia w rodzinie.</p> <p>2.Zwracanie uwagi na eliminowanie wulgaryzmów ze słownika czynnego dzieci.</p> <p>3. Omawianie tematyki na zajęciach Wychowania do życia w rodzinie</p> | <p>Cały rok</p> <p>Cały rok</p> <p>Wg harmonogramu</p> | <p>Wychowawcy, pedagog, dyrektor szkoły</p> <p>Wychowawcy</p> <p>Ewa Walica</p> |
| <p>Kształtowanie pozytywnych relacji z rówieśnikami i dorosłymi z uwzględnieniem kulturalnego zachowania.</p> | <p>1. Zaznajomienie uczniów z podstawowymi prawami człowieka i prawami dziecka.</p> <p>2. Budzenie odpowiedzialności za przeżywane koleżeństwo i przyjaźń.</p> <p>3.Integracja grupy.</p> <p>4.Utrwalenie poczucia wspólnoty i solidarności grupowej.</p> | <p>Zgodnie z planami wychowawczymi</p> <p>Cały rok.</p> <p>Cały rok.</p> <p>Cały rok.</p> | <p>Wychowawcy, pedagog</p> <p>Pedagog szkolny, wychowawcy, rodzice.</p> <p>Pedagog szkolny, wychowawcy</p> <p>Pedagog szkolny, wychowawcy</p> |
| <p>Kształtowanie postaw zrozumienia, tolerancji, empatii wobec osób niepełnosprawnych, innych kultur, wyznań narodowości.</p> | <p>1. Przygotowanie programu artystycznego i podarunków dla podopiecznych z Domu Pomocy Społecznej „Bursztyn” w Kończycach Małych.</p> <p>3.Zajęcia wychowawcze, pogadanki, prelekcje.</p> <p>4.Akcja „Zapał się na niebiesko” dla autyzmu.</p> <p>5.Konkurs na plakat dotyczący kraju anglojęzycznego.</p> <p>6.Konkurs „Dzień św. Patryka</p> <p>7.Warsztaty języka migowego</p> | <p>Styczeń/luty 2018</p> <p>Wg ustalonego planu</p> <p>Kwiecień 2018</p> <p>Styczeń 2018</p> <p>Marzec 2018</p> <p>Wrzesień 2017</p> | <p>Grażyna Szewczyk</p> <p>Wychowawcy</p> <p>Grażyna Szewczyk</p> <p>Natalia Kopel</p> <p>Natalia Kopel</p> <p>Joanna Stencel</p> |

| | | | |
|---|---|---|--|
| Kształtowanie postaw wyrażających szacunek dla ludzi, niezależnie od religii, statusu materialnego, wieku, wyglądu, poziomu rozwoju intelektualnego i fizycznego oraz respektowanie ich praw, podejmowanie działań w celu zapobiegania dyskryminacji. | 1.Omawianie tematyki na lekcjach wychowawczych, w trakcie zajęć przedmiotowych m.in. religii, wychowania do życia w rodzinie. | Wg ustalonego planu | Wychowawcy, nauczyciele religii, WDŻ, pedagog szkolny, rodzice |
| Zapoznanie z technikami radzenia sobie ze stresem oraz pomoc w przezwyciężaniu nieśmiałości u uczniów | 1. Zajęcia wychowawcze, pogadanki, prelekcje 2.Stwarzanie uczniom (szczególnie nieśmiałym i trudnym) możliwości aktywnego udziału w życiu szkoły, integrowanie społeczności szkolnej – zajęcia pozalekcyjne, konkursy, zawody. | Wg ustalonego planu Cały rok | Pedagog szkolny, wychowawcy, rodzice Wszyscy nauczyciele, pracownicy szkoły |
| Ukazywanie dróg rozwiązywania napotykaných trudności. | 1.Cykl lekcji wychowawczych 2.Wspólne rozwiązywanie zaistniałych problemów w poszczególnych klasach 3. Cykl lekcji na zajęciach Wychowania do życia w rodzinie | Cały rok Według potrzeb Wg harmonogramu | Wszyscy nauczyciele, pracownicy szkoły Wszyscy nauczyciele, pracownicy szkoły Ewa Walica |
| Wdrażanie poczucia odpowiedzialności, obowiązkowości. | 1.Tworzenie uczniom warunków do nabywania umiejętności planowania, organizowania i oceniania własnej nauki oraz przejmowania za nią odpowiedzialności. 2.Monitoring przyjętych przez uczniów obowiązków i zleconych do wykonania prac, w celu rozbudzenia odpowiedzialności za podjęte zobowiązania. | Cały rok Cały rok | Wychowawcy Wychowawcy, opiekun samorządu uczniowskiego |
| Budowanie u ucznia zdrowego obrazu samego siebie. | 1.Zajęcia wychowawcze, pogadanki prelekcje 2.Ocenianie swoje zachowania. | Wg ustalonego planu Styczeń2017/czerwiec2018 | Pedagog szkolny, wychowawcy, rodzice Wychowawcy |
| Zachęcanie do pragnienia pracy nad sobą, poznania siebie, wyznaczania sobie celów. | 1. Inspirowanie uczniów do poznawania siebie i swoich możliwości, motywowanie do samokształcenia i wyznaczania celów. 2.Analiza czynników demotyujących uczniów do pracy nad sobą. | Cały rok Wg potrzeb | Nauczyciele, pedagog, dyrektor szkoły, wychowawcy Nauczyciele, pedagog, wychowawcy |

| | | | |
|---|---|--|---|
| Kształtowanie wytrwałości w działaniu i umiejętności adekwatnego zachowania się w sytuacjach zwycięstw i porażki. | 1.Omawianie tematyki na lekcjach wychowawczych. 2.Wspólne rozwiązywanie problemu w klasie na każdych zajęciach. | Cały rok W razie potrzeb | Wszyscy nauczyciele, pedagog szkolny, rodzice Wszyscy nauczyciele |
| Ukazywanie autorytetów, wzorów do naśladowania | 1.Dzień Papieski pod hasłem „Idźmy naprzód z nadzieją” 2.Szkolny konkurs recytatorski dla klas IV- VI 3.Dzień Mamy i Taty 4.Omawianie tematyki na lekcjach wychowawczych w klasach IV - VI | Październik 2017 Maj 2018 Maj 2018 Według harmonogramu zajęć | Pedagog szkolny, katecheci, wychowawcy Nauczyciel języka polskiego Wychowawcy, rodzice Wychowawcy |
| Uwrażliwiania młodego człowieka potrzeby innych oraz rozwijanie odpowiedzialności za siebie i innych (wolontariat). | 1.Skolne koło Caritas 2.Realizacja wybranych działań z programu UNICEF 3.„Nie jesteś sam” - zbiórka plastikowych zakrętek na wózek inwalidzki 4. Pomoc dzieciom, które wychowują się poza swoją rodziną: w domach dziecka czy rodzinach zastępczych - udział w akcji „Góra Grosza”. 5. „Szlachetna paczka” - pomoc dla ubogich rodzin, osób starszych, samotnych, schorowanych. 5.Dzień Życzliwości 6.Akcja "Życzliwość w szkole" | Cały rok Cały rok szkolnych Cały rok Listopad 2017 Wrzesień – grudzień 2018 Październik 2017 Listopad 2017 | Ks. Tomasz Niedziela Pedagog, samorząd uczniowski Danuta Tomica, Joanna Stencel Opiekun Samorządu Szkolnego, pedagog szkolnych Ks. Tomasz Niedziela, Dorota Kłopeć, Joanna Stencel Pedagog Pedagog, Samorząd Uczniowski |
| Wzmacnianie więzi rodziców i dzieci oraz kształtowanie właściwego stosunku do wszystkich członków rodziny. | 1.Organizacja imprez okolicznościowych z udziałem rodziców: Dzień Babci i Dziadka Dzień Matki i Ojca 2.Realizacja zajęć z Wychowania do Życia w Rodzinie, 3. Podtrzymywanie tradycji rodzinnych, wigilijki klasowe, śniadanie wielkanocne. 4.Pogadanki, rozmowy podczas godzin wychowawczych nawiązujące do praw i | Wg harmonogramu Wg harmonogramu Wg harmonogramu Wg harmonogramu | Wychowawcy klas 1-3 Ewa Walica Wychowawcy Wychowawcy |

| | | | |
|--|--|--|--|
| | obowiązków ucznia i dziecka w rodzinie, | | |
| Poznanie współczesnych problemów nastolatków i sposoby radzenia sobie z nimi | 1. Omawianie tematyki na zajęciach z wychowawcą. 2. Prelakcja pedagoga szkolnego. 3. Omawianie tematyki na zajęciach Wychowania do życia w rodzinie | Wg harmonogramu Wg harmonogramu Wg harmonogramu | Wychowawcy 4-7 Dorota Kłopeć Ewa Walica |
| Kształtowanie postaw otwartych na poszukiwanie pomocy oraz porady, kiedy zaczynają się trudności i kiedy wybór jest ważny i trudny | 1. Pogadanki z wychowawcą, rozmowy indywidualne. | Według potrzeb | Pedagog, wychowawcy |
| Rozwijanie poczucia przynależności do grupy (samorząd uczniowski, klub, drużyna, wspólnota) | 1. Omawianie tematyki na zajęciach z wychowawcą. 2. Umacnianie pozytywnych relacji w zespole klasowym. | Wg harmonogramu Cały rok | Nauczyciele, wychowawcy Wychowawcy, pedagog, rodzice |
| Budowanie samoświadomości dotyczącej praw, wartości, wpływów oraz postaw | 1. Pogadanki na lekcjach historii, zajęcia z wychowawcą, pedagogiem 2. Szkolne akademie. 3. Cykl lekcji „Wychowanie do wartości” 4. "To co najcenniejsze każdy ma w sobie, w sercu" - rok 2018 - rokiem Ireny Sendlerowej - lekcje tematyczne na j. polskim i historii | Wg harmonogramu Wg planu pracy szkoły Wg harmonogramu Wg harmonogramu | Wychowawcy, nauczyciele, pedagog Organizatorzy akademii Pedagog Artur Kukła, Karolina Szczyrba, Aleksandra Krajcarz |
| Rozwijanie u uczniów ich zainteresowań i talentów | 1. Organizowanie zajęć pozalekcyjnych i kółek zainteresowań 2. Zachęcanie i przygotowywanie uczniów do udziału w konkursach, turniejach, olimpiadach i rozgrywkach sportowych 2. Realizacja wewnątrzszkolnego systemu doradztwa zawodowego. 3. Omawianie tematyki na zajęciach z wychowawcą | Według planu zajęć dodatkowych Wg planu pracy szkoły Cały rok Wg harmonogramu | Nauczyciele prowadzący zajęcia Organizatorzy konkursów Dyrektor szkoły, nauczyciele, wychowawcy, uczniowie, rodzice. Wychowawcy, nauczyciele, |

| | | | |
|--|---|---|--|
| | 4. Zajęcia z doradztwa zawodowego w celu właściwego wyboru dalej drogi życiowej | Wg harmonogramu | Ewa Zielińska - Chmielewska |
| Rozbudzanie i rozwijanie potrzeb czytelniczych | 1.Pasowanie na czytelnika w klasie 1 2.Lekcje biblioteczne w każdej klasie (po 2 lekcje). 3.Udział w Narodowym Programie Rozwoju Czytelnictwa 4.Wizyta klas 4 w Gminnej Bibliotece Publicznej w Kończycach Małych 5.Akcja „Przerwa z książką”. 6.Dzień Książki i praw autorskich. 7.Konkurs pięknego czytania klasy w klasach I-III 8. Konkurs pięknego czytania klasy w klasach IV -VII | Kwiecień/maj Cały rok Cały rok Październik 2017 Cały rok Kwiecień 2018 Maj 2018 Październik 2017 | Anna Migurska, Karolina Szczyrba Karolina Szczyrba Karolina Szczyrba Wychowawcy klas 4 Karolina Szczyrba Karolina Szczyrba, wychowawcy klas Anna Migurska, Aleksandra Krajcarz Karolina Szczyrba, Artur Kukla |
| Kształcenie umiejętności korzystania ze zbiorów biblioteki szkolnej i innych bibliotek | 1.Pogadanki dotyczące budowy książki, karty katalogowej, strony tytułowej, encyklopedii słowników, katalogów alfabetycznych i rzeczowych | Wg harmonogramy | Karolina Szczyrba |
| Kształcenie umiejętności korzystania z informacji zawartych w czasopismach dziecięcych i młodzieżowych | 1.Pogadanki dotyczące wyboru odpowiednich czasopism dostosowanych do wieku | Wg harmonogramy zajęć | Karolina Szczyrba, Artur Kukla |
| Wykształcenie nawyku rozsądnego korzystania z Internetu | 1.Omawianie tematyki na lekcjach informatyki, zajęć komputerowych 2.Reagowanie na niewłaściwe wykorzystywanie Internetu podczas rozwiązywania zadań (np. podczas przepisywania wypracowań). | Wg harmonogramy zajęć Cały rok | Nauczyciele informatyki, wychowawcy klas 1-3 Wszyscy nauczyciele |
| Korzystanie z dóbr kultury dla rozwijania własnej osobowości | 1. Wyjazdy do teatru, kina, muzeów. 2.Internetowy Teatr Telewizji. | Zgodnie z repertuarem Cały rok, wg repertuaru | Wychowawcy Joanna Stencel |

PROMOCJA ZDROWIA

| ZADANIA | SPOSÓB REALIZACJI | TERMIN REALIZACJI | ODPOWIEDZIALNI |
|--|---|--|--|
| Stwarzanie warunków do kształtowania zachowań sprzyjających zdrowiu. | <p>1. Prelekcje i Pogadanki podczas zajęć zintegrowanych w kl. I – III, na zajęciach wychowawczych i przedmiotowych w kl. IV- VI.</p> <p>2. Wyjazdy na basen.</p> <p>3. Akcja Polska Biega</p> <p>4. Realizacja programu „Trzymaj formę”</p> <p>5. Realizacja „Programu Ministerstwa Turystyki i Sportu. Szkolny Klub Sportowy.</p> | <p>Cały rok, wg harmonogramu zajęć.</p> <p>cały rok</p> <p>Maj 2018</p> <p>Cały rok</p> <p>Wrzesień – listopad 2017 (chłopcy kl.5-7)</p> | <p>Nauczyciele i wychowawcy, pedagog szkolny, rodzice.</p> <p>Nauczyciele kl. II – III, nauczyciele wychowania fizycznego, ratownicy, rodzice.</p> <p>Nauczyciel wychowania fizycznego</p> <p>Jadwiga Wanat</p> <p>Jadwiga Wanat</p> |
| Uświadamianie uczniom konieczności stosowania higieny osobistej. | <p>1. Pogadanki dotyczące higieny osobistej, zmian fizycznych i psychicznych w okresie dojrzewania w kl. IV – VII.</p> <p>2. Fluoryzacja</p> <p>3. Sprawdzanie schludnego ubioru dostosowanego do warunków atmosferycznych.</p> | <p>Cały rok.</p> <p>Wg harmonogramy floryzacji</p> <p>W/g potrzeb</p> | <p>Wychowawcy, Ewa Walica, wychowania fizycznego, rodzice.</p> <p>pielęgniarka</p> <p>Rodzice, nauczyciele</p> |
| Kształtowanie prawidłowych nawyków żywieniowych. | <p>1. Prelekcje i pogadanki podczas zajęć zintegrowanych w kl. I- III, na zajęciach wychowawczych, lekcjach przyrody, techniki.</p> <p>2. Przygotowanie surówek, soków kanapek podczas zajęć zintegrowanych w kl. I –III oraz na lekcjach zajęć technicznych w kl. IV- VI.</p> <p>3. Zwracanie uwagi na drugie śniadanie ucznia, ponoszenie odpowiedzialności za własne zdrowie.</p> <p>4. Wystawa warzyw i owoców w kl. I – III połączona z ekspozycją prac plastycznych.</p> <p>5. Impreza międzyklasowa „Owoce, jarzynki – kolorowe witaminki”</p> <p>6. Udział kl. I – V w „Programie dla szkół” owoce, warzywa i mleko dla uczniów</p> <p>7. Dzień Świeżaka” – impreza międzyklasowa (I - III)</p> | <p>Cały rok, zgodnie z rozkładem materiału.</p> <p>zgodnie z rozkładem materiału.</p> <p>Cały rok</p> <p>Wrzesień / Październik</p> <p>Październik 2017</p> <p>Cały rok</p> <p>Marzec 2018</p> | <p>Nauczyciele, wychowawcy i rodzice.</p> <p>Wychowawcy kl. I – III, nauczyciel, Sylwia Pawlas</p> <p>Nauczyciele, pielęgniarka, rodzice</p> <p>Wychowawcy klas I-III</p> <p>Wychowawcy klas I-III</p> <p>Wychowawcy klas I-V</p> <p>Wychowawcy klas I-III</p> |

| | | | |
|--|--|---|---|
| Wykształcenie umiejętności estetycznego, kulturalnego spożywania posiłków. | <p>1.Przygotowanie wystroju świątecznego stołu (Wigilia, Wielkanoc).</p> <p>2.Kulturalne spożywanie przygotowanych potraw.</p> <p>3.Przestrzeganie regulaminu zachowania na stołówce</p> | <p>Grudzień 2017r. Kwiecień 2018r.</p> <p>Zgodnie z rozkładem materiału.</p> <p>Cały rok</p> | <p>Nauczyciele i wychowawcy Klas I – VII.</p> <p>Wychowawcy, nauczyciel techniki</p> <p>Nauczyciele przebywający na stołówce</p> |
| Przygotowanie do wartościowego i racjonalnego wykorzystania czasu wolnego. | <p>1.Omawianie tematyki na zajęciach z wychowawcą, lekcjach przyrody</p> <p>2.Organizowanie wycieczek szkolnych, klasowych, ogniska, rajdów górskich, dyskotek, balu karnawałowego, zajęć pozalekcyjnych</p> | <p>Według harmonogramu zajęć</p> <p>Cały rok, wg Ustalonego harmonogramu wycieczek, kótek i zajęć pozalekcyjnych</p> | <p>Wychowawcy, nauczyciele przyrody</p> <p>Nauczyciele kl. I-III, wychowawcy kl. IV-VI, nauczyciel wychowania fizycznego i rodzice.</p> |
| Dbanie o prawidłową postawę. | <p>1.Dopasowanie stolików i krzeseł do wzrostu ucznia – pomiar wzrostu</p> <p>2.Ograniczanie ilości książek noszonych do szkoły (lżejszy tornister).</p> <p>3.Kontrola tornistrów w kl. I-VII celem wyeliminowania zbędnych rzeczy(pomiar wagi)</p> <p>4.Umożliwienie uczniom pozostawienia książek i materiałów w szkole.</p> <p>5.Zajęcia ruchowe przeciwdziałające wadom postawy w kl. I- III.</p> <p>6.Zwracanie uwagi na prawidłowa postawę ucznia podczas pracy.</p> <p>7. Stosowanie przerw śródlekcyjnych.</p> | <p>Wrzesień 2017 Luty 2018</p> <p>Cały rok.</p> <p>Raz w ciągu półrocza</p> <p>Cały rok.</p> <p>2 godziny tygodniowo cały rok.</p> <p>Cały rok</p> <p>Codziennie podczas każdej lekcji; w domu.</p> | <p>Nauczyciele i wychowawcy, nauczyciel wychowania fizycznego, koordynator do spraw bezpieczeństwa, rodzice.</p> <p>Wychowawcy klas</p> <p>Wychowawcy klas</p> <p>Wychowawcy klas</p> <p>Jadwiga Wanat, Ewa Walica, rodzice</p> <p>Nauczyciele, wychowawcy, rodzice.</p> <p>Nauczyciele uczący, rodzice</p> |
| Poznanie zasad udzielania pierwszej pomocy. | <p>1.„Ratujemy i uczymy ratować” – szkolenie z zakresu udzielania pierwszej pomocy</p> <p>2.Prelekcja dla uczniów kl. I - III dotycząca właściwego zachowania się na wypadek krwotoku z nosa, zwichnięcia kończyny, złamania, użądlenia przez osę.</p> <p>3.Blok tematyczny na zajęciach technicznych i lekcjach przyrody</p> | <p>Cały rok</p> <p>Cały rok.</p> <p>wg harmonogramu zajęć</p> | <p>Doroła Kłopeć, Grażyna Szewczyk</p> <p>Wychowawcy kl. I - III</p> <p>Nauczyciele techniki i przyrody</p> |

WYCHOWANIE PATROTYCZNE I OBYWATELSKIE

| ZADANIA | SPOSÓB REALIZACJI | TERMIN REALIZACJI | ODPOWIEDZIALNI |
|---|--|--|---|
| Budzenie miłości do ojczyzny i poczucia wspólnoty narodowej | 1.Omawianie tematyki na lekcjach historii, godzinach wychowawczych | wg harmonogramu zajęć | Wychowawcy, Aleksandra Krajcarz |
| | 2. Udział w akademiach z okazji rocznic i świąt państwowych | wg planu pracy szkoły | Aleksandra Krajcarz, Grażyna Szewczyk |
| | 3. Poznawanie lub przypomnienie symboli narodowych, ich historii i znaczenia, okazywanie im szacunku (przypominanie o odpowiednim zachowaniu w czasie hymnu) | maj 2018 | Wychowawcy |
| | 4. Projekcje filmu, wystawki, gazetki | Cały rok | Wychowawcy, Aleksandra Krajcarz |
| | 5.Poznawanie historii miejscowości. | wg harmonogramu zajęć | Urszula Budzińska, wychowawcy kl.1-3 |
| | 6.Udział w konkursie Pieśni Patriotycznej. | Listopad 2018 | Beata Piłśniak- Hojka, Ewa Walica |
| | 7."As historii" – konkurs historyczny dla klas 6 i 7 | Maj 2018 | Aleksandra Krajcarz |
| Kształtowanie szacunku dla tradycji środowiska lokalnego i szkoły | 1.Omawianie tematyki na zajęciach z Edukacji regionalnej, godzinach wychowawczych | wg harmonogramu zajęć | Urszula Budzińska, wychowawcy |
| | 2.Udział w konkursach gwarowych | wg harmonogramu organizatora | Wychowawcy klas 1-3, Artur Kukła, Karolina Szczyrba |
| | 3.Przypominanie postaci Jarosława Dąbrowskiego, patronem szkoły. | wg harmonogramu zajęć | Urszula Budzińska, wychowawcy |
| | 4.Konkurs znajomości legend Ziemi Cieszyńskiej | Grudzień 2017 (kl. 4a) Maj 2018 (kl.4b) | Urszula Budzińska |
| Angażowanie uczniów w działania społeczności szkolnej | 1.Pelnienie funkcji w samorządach klasowych i szkolnym | Cały rok | Wychowawcy, opiekun samorządu szkolnego |
| | 2.Pomoc w organizowaniu imprez klasowych i szkolnych | Wg potrzeb | Wychowawcy, opiekun samorządu szkolnego |
| | 3.Występy uczniów podczas akademii, uroczystości szkolnych | Wg harmonogramu uroczystości | Wychowawcy, opiekun samorządu szkolnego |
| | 3. Organizowanie przez uczniów różnorodnych konkursów, | Wg planu działań samorządu szkolnego | Opiekun samorządu szkolnego |

| | | | |
|---|--|---|---|
| | impresz szkolnych (andrzejki, jasełka) | | |
| Angażowanie uczniów w działania społeczności lokalnej | 1.Udział sztandaru w uroczystościach poza terenem szkoły 2.Kwestowanie podczas WOŚP | Wg potrzeb Styczeń 2018 | Opiekun samorządu szkolnego Dorota Kłopeć, Joanna Stencel |
| Wyrobienie szacunku dla środowiska przyrodniczego | 1.Blok tematyczny na zajęciach przyrody, techniki, chemii, biologii, geografii 2.Akcja zbierania zakrętek, makulatury 3.Pierwszy Dzień Wiosny 4.Obchody Dnia Ziemi 5.Szkolny konkurs przyrodniczy 6.„Szkolny konkurs wiedzy o wodzie” w ramach obchodów Światowego Dnia Wody. | Wg harmonogramu zajęć Cały rok Marzec 2017 Kwiecień 2018 Marzec 2018 Marzec 2018 | Sylvia Pawlas, Joanna Hanzel, Izabela Bartnicka, Iwona Buława Danuta Tomica Izabela Bartnicka, Dorota Kłopeć Izabela Bartnicka, Joanna Stencel Izabela Bartnicka Agnieszka Karwowska – Pawliczek, Iwona Buława |
| Uświadomienie wpływu przyrody nieożywionej na życie ludzi, zwierząt i roślin. | 1.Omówienie tematyki na lekcjach przyrody, chemii, zajęciach zintegrowanych związanych z tematyką przyrodniczą w klasie I-III | Wg ustalonego planu | Joanna Hanzel, Izabela Bartnicka, Iwona Buława oraz nauczania zintegrowanego |

BEZPIECZEŃSTWO W SZKOLE I POZA NIĄ

| ZADANIA | SPOSÓB REALIZACJI | TERMIN REALIZACJI | ODPOWIEDZIALNI |
|--|--|--|---|
| Zapoznanie uczniów oraz wszystkich pracowników szkoły z zasadami postępowania w przypadku występowania zagrożeń. | 1.Udział nauczycieli oraz wszystkich pracowników szkoły w szkoleniach BHP 2.Przeprowadzanie próbnych ewakuacji, 3. Pogadanki i prelekcje ukierunkowane tematycznie | Wrzesień 2017 Wrzesień 2017 Kwiecień 2018 Wg harmonogramu zajęć | Dyrektor szkoły Dyrektor szkoły Wychowawcy klas |

| | | | |
|---|---|--------------------------------|--|
| Uczenie zasad bezpieczeństwa na drodze. | 1. Apele n/t bezpieczeństwa | Wrzesień 2017 | Dyrektor szkoły, pedagog, koordynator do spraw bezpieczeństwa. |
| | 2. Udział kl. I w programie „Klub Bezpiecznego Puchatka” | cały rok szkolny | Anna Migurska |
| | 3. Udział w akcji „Bezpieczne życie” | cały rok | Urszula Bydzińska |
| | 4. Prowadzenie zajęć w terenie dla klas I – III (nauka bezpiecznego przechodzenia przez jezdnię, poznanie znaków drogowych itp.) | cały rok | Nauczyciele nauczania zintegrowanego |
| | 5. Zajęcia z wychowania komunikacyjnego na technice w kl. IV | cały rok | Sylwia Pawlas |
| | 6. Przygotowanie uczniów do egzaminu na kartę rowerową. | cały rok | Sylwia Pawlas |
| | 7. Międzyszkolny Konkurs Wiedzy BRD | marzec | Sylwia Pawlas |
| Przygotowanie do bezpiecznego korzystania ze środków komunikacji. | 1. Omawianie tematyki na lekcjach wychowawczych, technice | wg harmonogramu | Wychowawcy, Sylwia Pawlas |
| Uczenie zasad bezpieczeństwa na zajęciach w szkole, na korytarzu podczas przerw, podczas gier i zabaw ruchowych oraz podczas wycieczek. | 1. Żyjmy bezpiecznie – przestrzeganie regulaminów bezpiecznego zachowania na przerwie, podczas wycieczek, zajęć na basenie, w kontakcie z nieznanymi. | Cały rok szkolnych | Wychowawcy, nauczyciele |
| | 2. Blok tematyczny na zajęciach technicznych i przyrody. | wg harmonogramu zajęć | Nauczyciele techniki i przyrody |
| | 3. Przeprowadzenie próbnej ewakuacji p/p. | wrzesień 2017 kwiecień 2018 | Dyrektor szkoły |
| Uczenie zasad bezpieczeństwa podczas korzystania z urządzeń gospodarstwa domowego. | 1. Omawianie tematyki na lekcjach techniki, fizyki. | wg harmonogramu zajęć | Sylwia Pawlas, Agnieszka Karwowska -Pawliczek |
| Wdrażanie dzieci do przestrzegania zasad i nienarażania się na niebezpieczeństwo w okresie wakacji, ferii. | 1. Spotkanie z przedstawicielami policji z uczniami kl. I-VII | Czerwiec 2018 | Cały rok Dyrektor szkoły, pedagog, policja |
| | 2. Apele, prelekcje, pogadanki, bloki tematyczne poświęcone bezpiecznemu wypoczynkowi. | styczeń i czerwiec 2018 | Dyrektor, Nauczyciele kl. I-VII, straż, policja |
| | 3. Przypomnienie regulaminu bezpiecznego wypoczynku (zimowego i letniego). | styczeń/czerwiec 2018 | Wychowawcy klas I – VII |

| | | | |
|---|---|---|---|
| | 4. Udział w akcji „Bezpieczne wakacje” | Wrzesień 2017, Czerwiec 2018 | Aleksandra Krajcarz |
| Zapoznanie z zagrożeniami współczesnego świata | 1. Pogadanki nt. substancji psychoaktywnych, substancji psychotropowych, środków zastępczych i innych środków uzależniających. 2. Lekcje tematyczne dotyczące bezpieczeństwa w sieci. 3. Dzień Bezpiecznego Internetu 4. Ukazanie niebezpieczeństw, na które narażone są dzieci i młodzież ze strony sekt. 5. Prezentacja filmów - Zagrożenia w Sieci cyberprzemoc, umiejętne korzystanie z telefonów komórkowych | wg harmonogramu zajęć wg harmonogramu zajęć luty 2018 wg harmonogramu zajęć wg harmonogramu zajęć | Wychowawcy, rodzice, nauczyciel odpowiedzialny za przeprowadzenie akcji. Wychowawcy, Sylwia Pawlas, Anna Migurska Sylwia Pawlas, Anna Migurska, wychowawcy, Wychowawcy, pedagog Wychowawcy, pedagog |
| Nabywanie umiejętności właściwego zachowania się w kontakcie z niebezpiecznymi przedmiotami, substancjami chemicznymi oraz podczas przeprowadzania doświadczeń. | 1. Omawianie tematyki na zajęciach. 2. Omawianie tematyki na lekcjach chemii. 3. Planowanie i przeprowadzanie obserwacji lub doświadczeń. | wg harmonogramu zajęć wg harmonogramu zajęć wg harmonogramu zajęć | Nauczyciele Iwona Buława Iwona Buława, Agnieszka Karwowska - Pawliczek |
| Natychmiastowa reakcja na łamanie dyscypliny | 1. Konsekwentne stosowanie przez nauczycieli procedur w określonych sytuacjach łamania przez ucznia statutu szkoły i WO 2. Organizacja apele dotyczących spraw wychowawczych i działań szkoły w tym obszarze. | Cały rok wg potrzeb | Nauczyciele Dyrektor, pedagog, wychowawcy |
| PROFILAKTYKA ZAGROŻEŃ | | | |
| ZADANIA | SPOSÓB REALIZACJI | TERMIN REALIZACJI | ODPOWIEDZIALNI |
| Zwiększenie poziomu bezpieczeństwa ucznia w szkole | 1. Lekcje wychowawcze 2. Apele 3. Pogadanki 4. Teatr profilaktyczny 5. Akcja „Szkoła bez przemocy”. | Wg harmonogramu Wg potrzeb Wg potrzeb Wg harmonogramu organizatora Cały rok | Wychowawcy klas Dyrektor szkoły Wszyscy nauczyciele Pedagog Pedagog |

| | | | |
|---|--|--|--|
| Zapobieganie agresji wśród dzieci i młodzieży | <p>1.Omawianie tematyki dotyczącej niedostosowania, przemocy i agresji (agresja fizyczna i psychiczna)</p> <p>2.Zachęcanie do szukania pomocy w trudnych sytuacjach u osób dorosłych</p> <p>3.Gazetki klasowe tematyczne - "Stop agresji" z okazji obchodów Międzynarodowego Dnia bez Przemocy</p> | <p>Wg harmonogramu</p> <p>Wg potrzeb</p> <p>Czerwiec 2018</p> | <p>Wychowawcy, pedagog, dyrektor, rodzice</p> <p>Wychowawcy, pedagog</p> <p>Wychowawcy, pedagog</p> |
| Zapobieganie działaniom powodującym zniszczenie cudzych własności | <p>1. Indywidualne rozmowy interwencyjno-ostrzegawcze z uczniami łamiącymi regulamin szkoły</p> <p>2. Analiza indywidualnych przypadków</p> | <p>Wg potrzeb</p> <p>Cały rok</p> | <p>Pedagog, nauczyciele, wychowawcy</p> <p>Pedagog, nauczyciele, wychowawcy</p> |
| Przeciwdziałanie ryzykownym zachowaniom seksualnym | <p>1.Pogadanki, lekcje wychowawcze, rozmowy z pedagogiem</p> | <p>Według potrzeb</p> | <p>Wychowawcy, pedagog, higienistka szkolna, zaproszeni goście</p> |
| Przeciwdziałanie wielki uzależnieniom | <p>1.Tydzień profilaktyczny - " Życie bez nalogów"</p> <p>2. Realizacja programu „Bieg po zdrowie”</p> | <p>Marzec 2018</p> <p>Cały rok</p> | <p>Pedagog</p> <p>Natalia Kopel</p> |
| Kształtowanie umiejętności analizy prostych sytuacji wychowawczych, odróżniania dobra od zła. | <p>1. Omawianie tematyki na lekcjach wychowawczych</p> <p>2. Indywidualne rozmowy z uczniami</p> | <p>Wg harmonogramu</p> <p>Wg potrzeb</p> | <p>Wychowawcy,</p> <p>Nauczyciele, pedagog, rodzice</p> |
| Uczenie rozwiązywania konfliktów w sposób akceptowany społecznie. | <p>1. Indywidualne rozmowy z uczniami interwencyjne, doradcze, ostrzegawcze</p> | <p>Cały rok</p> | <p>Wszyscy nauczyciele, pracownicy szkoły</p> |
| Uczenie odpowiednich zachowań (asertywnych) w trudnych sytuacjach życiowych bez psucia kontaktów z kolegami | <p>1.Prezentacja filmów podejmujących tematykę bezpiecznych kontaktów z nieznajomymi i przemocy</p> <p>2.Przypomnienie uczniom i rodzicom procedur postępowania w sytuacjach przemocy, agresji, niedostosowania społecznego uczniów</p> <p>3.Cykl lekcji na zajęciach Wychowania do życia w rodzinie</p> | <p>Wg potrzeb, zgodnie z harmonogramem zajęć</p> <p>Wg ustalonego planu</p> <p>Wg harmonogramu</p> | <p>Pedagog szkolny, wychowawcy, rodzice.</p> <p>Wszyscy nauczyciele, pracownicy szkoły</p> <p>Ewa Walica</p> |

| | | | |
|---|--|--|---|
| <p>Uczenie jak racjonalnie i zdrowo korzystać z komputera</p> | <p>1. Zajęcia wychowawcze, pogadanki.</p> <p>2. Omawianie tematyki na lekcjach informatyki, zajęć komputerowych</p> <p>3. Zagrożenia płynące z Internetu – omawianie tematyki na zajęciach Wychowania do życia w rodzinie.</p> <p>2. Działania interwencyjne, rozmowy indywidualne.</p> | <p>Wg harmonogramu</p> <p>Wg harmonogramu</p> <p>Wg harmonogramu</p> <p>Według potrzeb</p> | <p>Pedagog, wychowawcy, wychowawca świetlicy.</p> <p>nauczyciele informatyki, wychowawcy klas 1-3</p> <p>Ewa Walica</p> <p>Pedagog, wychowawcy,</p> |
| <p>Zapobieganie niepowodzeniom dydaktycznym- wspieranie uczniów mających trudności w nauce i w przystosowaniu się w grupie.</p> | <p>1. Diagnozowanie trudności w nauce</p> <p>2. Dostosowywanie wymagań do możliwości indywidualnych uczniów</p> <p>3. Budowanie motywacji do nauki.</p> <p>4. Rozwijanie zainteresowań i uzdolnień uczniów.</p> | <p>Cały rok</p> <p>Wrzesień 2017, w miarę potrzeb</p> <p>Cały rok</p> <p>Cały rok</p> | <p>Wszyscy nauczyciel</p> <p>Wszyscy nauczyciel</p> <p>Wszyscy nauczyciel</p> <p>Wszyscy nauczyciel</p> |
| <p>Zapobieganie wagarowaniu i konsekwentne rozliczanie uczniów z nieobecności na zajęciach lekcyjnych.</p> | <p>1. Analiza frekwencji</p> <p>2. Bieżące reagowanie na nieobecności uczniów</p> <p>3. Rozmowy z rodzicami</p> | <p>Cały rok</p> <p>Cały rok</p> <p>W miarę potrzeb</p> | <p>Wychowawcy, pedagog, dyrektor</p> <p>Wychowawcy</p> <p>Wychowawcy</p> |
| <p>Zapewnienie opieki zdrowotnej i pomocy społecznej.</p> | <p>1. Organizowanie bezpłatnych obiadów w stołówce szkolnej.</p> <p>2. Opieka po lekcjach w świetlicy szkolnej - pomoc w nauce.</p> <p>3. Troska o higienę osobistą dzieci. Przeglądy czystości.</p> | <p>Cały rok</p> <p>Cały rok</p> <p>W miarę potrzeb</p> | <p>Dyrektor</p> <p>Nauczyciele świetlicy</p> <p>Pielęgniarka szkolna</p> |
| <p>Pedagogizacja rodziców/opiekunów i nauczycieli.</p> | <p>1. Pedagogizacja rodziców</p> <p>2. Materiały informacyjne – ulotki</p> <p>3. Spotkania z przedstawicielami instytucji pozaszkolnych</p> <p>4. Szkolenia Rady Pedagogicznej.</p> <p>5. Korzystanie z pomocy, poradników ... dla nauczycieli i pedagogów - Internetowe Centrum Informacji Edukacyjnej - www.edu.pl</p> | <p>Cały rok, dni otwarte, zebrania z rodzicami</p> <p>Luty</p> <p>Wg harmonogramu organizatorów</p> <p>Wg harmonogramu organizatorów</p> <p>Cały rok</p> | <p>Pedagog</p> <p>Sylwia Pawlas</p> <p>Pedagog</p> <p>Dyrektor</p> <p>Nauczyciele</p> |

| | | | |
|---|---|--|--|
| <p>Zwiększenie efektywności pracy wychowawczej i dydaktycznej szkoły.</p> | <p>1.Posiedzenia szkoleniowe Rady Pedagogicznej.</p> <p>2.Posiedzenia podsumowujące okresową i roczną pracę szkoły.</p> <p>3.Podsumowywanie i analiza wyników olimpiad, konkursów, testów sprawdzających, sprawdzianów kompetencji.</p> <p>4.Systematyczna ewaluacja ukierunkowana na potrzeby szkoły.</p> | <p>Wg harmonogramu organizatorów</p> <p>Styczeń 2018 czerwiec 2018</p> <p>Wg harmonogramu pracy zespołu</p> <p>Cały rok, czerwiec 2018</p> | <p>Dyrektor</p> <p>Dyrektor</p> <p>Przewodniczące zespół przedmiotowych</p> <p>Dyrektor szkoły, wychowawcy, zespół do spraw ewaluacji</p> |
| <p>Współpraca z instytucjami i stowarzyszeniami.</p> | <p>1.Spotkania z przedstawicielami instytucji pozaszkolnych: - Policja - Sądem Rodzinnym w Cieszynie - Fundacją „Brama Nadziei”</p> <p>2.Korzystanie z porad i konsultacji specjalistycznych</p> <p>3. Przygotowywanie opinii o uczniu, jako niezbędnego elementu do przeprowadzenia specjalistycznej diagnozy na wniosek rodzica</p> <p>4. Dzień otwarty dla przedszkolaków.</p> | <p>W miarę potrzeb</p> <p>W miarę potrzeb</p> <p>W miarę potrzeb</p> <p>Czerwiec 2018</p> | <p>Dyrektor Szkoły Pedagog, wychowawcy klas</p> <p>Pedagog, wychowawcy klas, rodzice</p> <p>Pedagog, wychowawcy klas</p> <p>Wychowawca kl. 3</p> |
| <p>Partnerska współpraca z rodzicami</p> | <p>1.Udział rodziców w różnych przedsięwzięciach</p> <p>2.Angażowanie rodziców do współpracy w rozwiązywaniu problemów wychowawczych</p> <p>3.Współpraca z rodzicami podczas opracowania Szkolnego Programu Wychowawczo-profilaktycznego, Statutu Szkoły</p> <p>4.Zachęcanie do korzystania z pomocy oferowanej w ramach świadczeń Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej.</p> | <p>W miarę potrzeb</p> <p>W miarę potrzeb</p> <p>Wrzesień 2017</p> <p>W miarę potrzeb</p> | <p>Dyrektor szkoły, wychowawcy</p> <p>Pedagog, dyrektor szkoły, wychowawcy</p> <p>Dyrektor</p> <p>Pedagog, dyrektor, wychowawcy</p> |

VIII. Oczekiwane efekty

Realizacja działań wychowawczo – profilaktycznych powinna przyczynić się do:

- umysłowego rozwoju ucznia,
- nabywania przez niego praktycznych umiejętności i wartości, które staną się fundamentem jego człowieczeństwa oraz postaw godnych naśladowania,
- swobodnego korzystania z nowoczesnych źródeł informacji,
- większej świadomości dotyczącej zagrożeń wynikających z uzależnień i cyberprzemocy,
- przejawiania postaw patriotycznych i obywatelskich oraz szacunku dla tradycji narodu, państwa, środowiska lokalnego i szkoły,
- wzrostu zachowań prozdrowotnych i sprawności fizycznej uczniów,
- właściwych wyborów w trudnych sytuacjach życiowych.

Klasa szkolna powinna stać się przestrzenią osobowościowego i społecznego wzrastania wychowanków – nie tylko ze względu na zdobywanie przez nich wiedzy w klasowym środowisku, lecz także poprzez ich żywe relacje i wzajemne ubogacanie się wartościami.

IX. Sposoby ewaluacji

W ustaleniu czy realizowany program przynosi oczekiwane efekty niezbędna jest jego ewaluacja, czyli systematyczne gromadzenie informacji na temat przeprowadzonych działań.

Przed rozpoczęciem badań należy ustalić, kto jest odpowiedzialny za całokształt ewaluacji, kto przeprowadzi badania i kto dokona ich analizy. Należy więc kontrolować zarówno przebieg działań wychowawczo - profilaktycznych, jak i osiągnięte wyniki. Działania powinny być kontrolowane przez bieżące monitorowanie, a uzyskane informacje wykorzystywane do modyfikacji samego programu (jeżeli wystąpi taka potrzeba).

Ewaluację wyników należy przeprowadzić pod koniec każdego roku szkolnego, a wszystkie działania ewaluacyjne powinny być dokumentowane, a ich dokumentacja przechowywana (w celach archiwizacyjnych i porównawczych) z zachowaniem zasad bezpieczeństwa. Powinna ona pozwolić na uzyskanie odpowiedzi na następujące pytania:

- Czy zbliżyliśmy się do postawionych celów?
- Czy działania programowe odpowiadały rzeczywistym potrzebom uczniów?

- Czy działania podejmowane w trakcie pracy z programem wpłynęły na zachowanie uczniów i wprowadziły pożądane zmiany?
- Czy stosowane procedury okazały się skuteczne?
- W czym upatrywać przyczyn niepowodzenia, jeżeli nie uzyskano zadowalających efektów?

Sposoby i środki ewaluacji:

- obserwacja i analiza zachowań uczniów,
- obserwacja postępów w nauce,
- frekwencja na zajęciach dydaktycznych,
- udział w konkursach.

Narzędzia ewaluacji:

- ankieta,
- obserwacja,
- analiza dokumentacji szkolnej,
- sprawozdania wychowawców z realizacji Programów Wychowawczo - Profilaktycznych klas
- analiza trudności wychowawczych, problemów szkolno - środowiskowych i profilaktycznych przeprowadzona przez Pedagogę szkolnego, na podstawie danych zebranych od nauczycieli, wychowawców klas, rodziców i uczniów.
- wywiady z uczniami, rodzicami i nauczycielami.

Procedury szkolne w sytuacjach zagrożenia.

Zasady postępowania w przypadku interwencji doraźnych

Ogólne zasady reagowania na przemoc.

1. Reagować- brak reakcji to komunikat dla uczniów, że mają prawo używać przemocy.
2. Nawzajem się wspierać – ważne aby nauczyciele współdziałali, zachęcali do współpracy uczniów i rodziców.
3. Uczyc uczniów odróżniania zwykłego donosicielstwa od chronienia siebie lub innych. Źle pojęta zasada „nie kablowania” służy sprawcom agresji, pomaga im czuć się bezkarnie.
4. Reagować w sposób przekazujący troskę o dziecko, zarówno o ofiarę jak i świadka i sprawcę. Trzeba odróżnić nieaprobowanie konkretnego zachowania od nieakceptacji osoby.

Działania wobec sprawców

Rozmowy ze sprawcami

- Rozmowa ma być dialogiem, nie przemówieniem do sprawcy o tym, co nauczyciel myśli o danej sytuacji.
- Należy sobie jasno określić cel rozmowy.
- Miejscem rozmowy powinno być pomieszczenie zapewniające spokój i brak udziału przypadkowych świadków.
- Prowadząc rozmowę pamiętamy o tym aby:
 - Powiedzieć jasno, co widzimy, opisać zachowanie ucznia. Jednocześnie dajemy sygnał o tym, że w szkole, klasie, nie wolno używać przemocy.
 - Upewnić ucznia, że chcemy mu pomóc i że chodzi o to, aby zaradzić w szkole sytuacjom przemocy
 - Dać uczniowi szansę wypowiedzenia się, wysłuchać go uważnie , nie negocjować. Reasumować - jak go zrozumieliśmy.

- Jeśli uczeń milczy - wrócić jeszcze raz do propozycji pomocy, nazywając swój cel wspólnym działaniem na rzecz przerwania przemocy w szkole. Zwróć się do niego jak do eksperta i zaprosz do współpracy nad rozwiązaniem danego problemu.
- Jeśli zamierzasz poinformować rodziców, powiedz o tym uczniowi.
- Jeżeli przewidujesz pomoc psychologa bądź pedagoga powiedz o tym, wyjaśniając cel: „żeby pomóc sobie lepiej radzić”, nie jako karę.
- Dużo słuchamy, mniej mówimy, jeśli uczeń milnie możemy zadawać pytania otwarte np. „czy chcesz mi o tym opowiedzieć?”. Nie oceniamy, nie krytykujemy. Mówimy prawdę bez prób manipulacji. Celem tej rozmowy jest współpraca ucznia.
- Jeśli w przemocy uczestniczy więcej niż jedna osoba, należy rozmawiać z każdym z osobna, zaczynając od lidera grupy.
- Rozmowy mogą być na poziomie:
 - a) wychowawca
 - b) wychowawca i nauczyciel
 - c) wychowawca i pedagog,
 - d) wychowawca i rodzice
 - e) wychowawca –pedagog – dyrektor

Rozmowy z rodzicami sprawców.

Należy odbyć rozmowę z rodzicami dziecka używającego przemocy jeśli to tylko jest możliwe. Celem spotkania jest nie tylko przekazanie informacji o zachowaniu dziecka, ale i pozyskanie współpracy rodziców. Ogólne zasady rozmowy są takie same jak przy rozmawianiu ze sprawcami. Najważniejsze jest wysłuchanie tego, co rodzice mają do powiedzenia, nie zaś oskarżanie ich. Rodzice muszą uzyskać informacje, że szkoła nie zgadza się na używanie przemocy wobec innych uczniów i oczekuje w tym zakresie współdziałania. Jeśli rodzic jest bezradny wobec zachowań dziecka, nauczyciel może wskazać mu miejsce, gdzie uzyskać pomoc.

Działania wobec ofiar przemocy.

Rozmowa z ofiarą

Rozmawiając z ofiarą” przemocy należy zapewnić :

- okazanie zainteresowania i przekazanie wsparcia uczniowi,
- pozytywne wzmocnienie ucznia i dodanie mu odwagi,
- naukę reagowania w sytuacjach znęcania się.

Rozmowa z rodzicami ofiar.

Rodzice dziecka dręczonego przez innych powinni zostać poinformowani o sytuacji dziecka w szkole. Najlepiej porozmawiać szczerze, wysłuchać rodzica. Można zaproponować różne rozwiązania. Można skierować do psychologa bądź pedagoga szkolnego, przekazać informacje, gdzie można uzyskać pomoc.

Zasady postępowania w przypadku stwierdzenia zaginięcia rzeczy ucznia, nauczyciela, kogoś z personelu, czy osoby z zewnątrz.

1. Uczniowie zgłaszają zaginięcie jego własności do wychowawcy klasy. Jeżeli nie ma jego wychowawcy- do innego nauczyciela. Nauczyciel zbiera od zgłaszającego wszelkie informacje mogące pomóc w odnalezieniu rzeczy.
2. Zaginięcie każdej rzeczy wychowawca, poinformowany nauczyciel bądź osoba z personelu szkolnego, której coś zaginęło – zgłasza to dyrektorowi szkoły
3. Dyrektor podejmuje decyzje co do dalszych działań.
4. Oprócz doraźnych działań, co jakiś czas analizowane będą najczęściej występujące okoliczności w celu wyciągnięcia wniosków.

Postępowanie w sytuacji stwierdzenia zniszczenia mienia szkolnego i cudzej własności.

Interwencja świadka zdarzenia – powstrzymanie sprawców.

1. W przypadku braku możliwości ustalenia sprawcy/sprawców, rozmowa z wszystkimi osobami mogącymi się znajdować w miejscu zdarzenia, podjęcie czynności mających na celu ustalenie sprawcy/sprawców.
2. Wezwanie rodziców.
3. W przypadku dużej szkody obligatoryjne wezwanie policji.
4. Wszczęcie procedur prawnych mających na celu wyciągnięcie konsekwencji materialnych wobec rodziców sprawców lub odpracowanie szkody.

Postępowanie w sytuacji podejrzenia, że uczeń znajduje się pod wpływem alkoholu lub innych środków odurzających.

1. Powiadomienie wychowawcy oraz dyrekcji
2. Odizolowanie ucznia od reszty uczniów, lecz nie pozostawienie go samego.

3. Wezwanie rodziców. W przypadku odmowy przyjazdu rodziców lub niemożności skontaktowania się z rodzicami/prawnymi opiekunami, zawiadomienie najbliższej jednostki policji.
4. Wezwanie lekarza, który podejmie decyzję o skierowaniu ucznia do domu lub placówki służby zdrowia lub przekazania ucznia do dyspozycji policji – w porozumieniu z dyrekcją szkoły.
5. Przeprowadzenie – późniejsze – rozmów z rodzicami w obecności ucznia i pedagoga szkolnego – zobowiązanie ucznia do zaniechania negatywnego zachowania – podjęcie ewentualnych działań terapeutycznych.
6. Obniżenie punktacji zachowania.
7. W przypadku powtórzenia się zdarzenia obowiązkowe powiadomienie policji i sądu rodzinnego.

Postępowanie w przypadku stwierdzenia palenia tytoniu przez ucznia.

1. Zgłoszenie faktu wychowawcy.
2. Wychowawca w porozumieniu z pedagogiem powiadamia o fakcie rodziców/prawnych opiekunów ucznia oraz dyrekcję.
3. Rozmowa dyscyplinująca i profilaktyczna – powiadomienie ucznia w obecności rodziców o konsekwencjach zdrowotnych i prawnych palenia przez osoby niepełnoletnie.

Postępowanie w sytuacji wagarów ucznia.

1. W przypadku nieusprawiedliwionej nieobecności ucznia, telefoniczne powiadomienie rodziców/prawnych opiekunów ucznia o wagarach.
2. Wysłanie pisemnego upomnienia-zawiadomienia do rodziców/prawnych opiekunów o absencji ucznia (po dwóch tygodniach nieobecności) i nierealizowaniu przez niego obowiązku szkolnego lub obowiązku nauki.
3. W przypadku niereagowania prawnych opiekunów/rodziców na przedłużające się wagary, wizyta w domu ucznia pedagoga szkolnego i wychowawcy
4. W przypadku dalszego braku reakcji prawnych opiekunów/rodziców ucznia wszczęcie postępowania administracyjnego i administracyjna egzekucja realizacji obowiązku szkolnego lub nauki, powiadomienie sądu rodzinnego.

Procedura postępowania w przypadku zachowania uniemożliwiającego prowadzenie lekcji - wulgarne zachowania w stosunku do rówieśników, nauczyciela, głośne rozmowy, spacerowanie po sali, brak reakcji na polecenia nauczyciela.

1. Nauczyciel słownie upomina ucznia.
2. Próbuje uspokoić ewentualne niewłaściwe zachowanie pozostałych uczniów w klasie.
3. Nauczyciel powiadamia wychowawcę klasy o zachowaniu jego wychowanka/ów.

4. Interwencja wychowawcy klasy – rozmowa z uczniem/ami (w razie konieczności w obecności przewodniczącego klasy), rozmowa z nauczycielem (w razie konieczności w obecności ucznia).
5. W przypadku braku reakcji na interwencję nauczyciela i wychowawcy, wychowawca powiadamia o sytuacji dyrektora szkoły.
6. Dyrektor w stosunku do ucznia wyciąga konsekwencje zgodne ze Statutem Szkoły
7. W każdym przypadku wychowawca powiadamia rodziców/opiekunów prawnych o zachowaniu dziecka

Procedura postępowania w sytuacji naruszenia nietykalności osobistej nauczyciela lub pracownika szkoły: (obelżywe wyzwiska, obrażanie, groźby, opluwanie, przyczepianie karteczek, wyśmiewanie, rzucanie przedmiotami, agresja fizyczna, zabranie przedmiotu należącego do nauczyciela lub pracownika szkoły, itp).

1. Nauczyciel powiadamia wychowawcę, dyrektora szkoły i rodziców podejrzanych uczniów.
2. Pokrzywdzony nauczyciel w każdym przypadku powiadamia policję.
3. Nauczyciel lub wychowawca (po uzgodnieniu między sobą) natychmiast obniża ocenę z zachowania i dokonuje wpisu uwagi do dziennika.
4. Dyrektor szkoły udziela uczniowi nagany.
5. Oprócz wszczętych procedur prawnych, wyznaczenie rodzaju zadośćuczynienia (np. praca społeczna na rzecz szkoły).

**Procedura reagowania na zjawiska cyberprzemocy,
uzależnienia od mediów elektronicznych
(szczegółowe działania – „Szkolne standardy
bezpieczeństwa dzieci i młodzieży online” – Fundacja Dzieci
Niczyje)**

Ujawnienie przypadku cyberprzemocy:

- a) nauczyciel, pedagog szkolny lub dyrektor szkoły przyjmuje informację o wykroczeniu –odnotowuje informację i godzinę zgłoszenia;
- b) nauczyciel, który nie jest wychowawcą i ma wiedzę o przestępstwie, przekazuje informację wychowawcy, który przekazuje ją pedagogowi i dyrektorowi szkoły;
- c) pedagog, dyrektor wraz z wychowawcą udzielają emocjonalnego wsparcia ofierze przemocy, a w razie konieczności, np. zapewniają niezbędną pomoc lekarską pokrzywdzonemu, zapewniają także ochronę świadkowi;

Ustalenie okoliczności zdarzenia i identyfikacja sprawcy (notatka służbowa pedagoga):

- a) rozmowy ze wskazanymi świadkami;
- b) sprawdzenie miejsca zdarzenia;
- c) ustalenie z pokrzywdzonym liczby sprawców i ich danych personalnych.

Zabezpieczenie dowodów

Wszystkie dowody powinny być zarejestrowane, zapisane. Trzeba zanotować, kiedy je otrzymano, ich treść, adres mail, numer telefonu, adres strony internetowej, na której pojawiły się szkodliwe treści. Pomocny może się okazać nauczyciel informatyki.

Rejestracja dowodów cyberprzemocy

-telefon komórkowy (nie wolno kasować wiadomości, trzeba zapisywać zarówno te tekstowe jak też zdjęcia, nagrania z dyktafonu czy filmy)

-komunikatory (w niektórych serwisach jest możliwość zapisywania rozmów w tzw. archiwach. Jeżeli nie ma takiej możliwości, można rozmowę skopiować do edytora tekstowego i wydrukować).

-e-mail (trzeba zapisać wiadomość i to nie tylko treść, ale całą wiadomość, ponieważ może to pomóc w ustaleniu jej pochodzenia).

Działania wobec sprawcy cyberprzemocy

W przypadku, gdy sprawca cyberprzemocy jest uczniem szkoły, pedagog szkolny powinien podjąć dalsze działania:

1. Przeprowadzenie rozmowy z uczniem-sprawcą o jego zachowaniu.

-celem rozmowy powinno być ustalenie okoliczności zdarzenia, wspólne zastanowienie się nad jego przyczynami i próbowanie rozwiązania sytuacji konfliktowej,

-sprawca powinien dostać jasny i zdecydowany komunikat o tym, że szkoła nie akceptuje żadnych form przemocy,

-należy z uczniem omówić skutki jego postępowania i poinformować o konsekwencjach, jakie mogą zostać wobec niego zastosowane,

-sprawca powinien zostać zobowiązany do usunięcia szkodliwych materiałów z sieci,

-ważne jest znalezienie sposobów zadośćuczynienia wobec ofiary cyberprzemocy,

-jeżeli jest kilku sprawców, należy rozmawiać z każdym osobno,

-nie konfrontować sprawcy z ofiarą.

2. Powiadomienie rodziców sprawcy i omówienie z nimi zachowania dziecka:

-rodzice sprawcy powinni być powiadomieni o zdarzeniu, zapoznani z dowodami i decyzją w sprawie dalszego postępowania i podjętych przez szkołę środków dyscyplinujących wobec ich dziecka,

-należy ściśle współpracować z rodzicami poprzez ustalenie wspólnych zasad,

-opracować projekt kontraktu dla dziecka określający zobowiązania ucznia, określić konsekwencje nieprzestrzegania wymagań i terminów realizacji zadań zawartych w umowie.

3. Objęcie sprawcy pomocą psychologiczno-pedagogiczną -pedagog, wychowawca klasy i nauczyciele.

-praca z uczniem powinna zmierzać w kierunku pomocy uczniowi w zrozumieniu niewłaściwego zachowania, służyć zmianie postępowania i postawy ucznia,

-w szczególnym przypadku może być konieczność skierowania na dalsze badania specjalistyczne i terapię.

Środki dyscyplinarne wobec sprawcy:

- Czasowy zakaz korzystania z komputera czy telefonu i to zarówno w szkole jak i w domu.
- Stały kontakt z rodzicami ucznia, wsparcie działań szkoły.

4. Celem sankcji powinno być zatrzymanie przemocy, zapewnienie poczucia bezpieczeństwa poszkodowanemu uczniowi, wzbudzenie w sprawcy refleksji na temat swojego zachowania, pokazanie całej społeczności szkolnej, że cyberprzemoc nie będzie tolerowana.

5. Podejmując decyzję o karze należy brać pod uwagę:

- rozmiar i rangę szkody,
- czas trwania prześladowania,
- świadomość popełnionego czynu,
- motywację sprawcy,
- rodzaj rozpowszechnionego materiału.

Działania wobec ofiary cyberprzemocy:

1. Wsparcie psychiczne przez osobę dorosłą (wychowawcy, pedagog).
2. Podczas rozmowy z uczniem, który jest ofiarą cyberprzemocy, należy zapewnić go o tym, że postąpił właściwie, zgłaszając wydarzenie. Powinno mu się powiedzieć, że rozumie się, w jak trudnej jest sytuacji i zapewnić go, że nikt nie ma prawa tak się wobec niego

zachowywać. Ważne jest stanowcze zapewnienie, że szkoła nigdy nie będzie tolerowała aktów przemocy.

Podczas rozmowy bardzo ważna jest obserwacja dziecka i zwrócenie uwagi na jego pozawerbalne zachowanie (zażenowanie, smutek, poczucie winy).

Ochrona świadków, którzy zgłaszają zdarzenie.

Wszystkie działania powinny być tak prowadzone, aby zapewniały bezpieczeństwo nie tylko ofierze, ale i świadkom cyberprzemocy. Postępowanie powinno być prowadzone w sposób

dyskretny i poufny. Świadka należy zapewnić o dyskrecji i nie ujawniać jego danych osobowych (chyba, że na wniosek policji).

Notatka służbowa.

Pedagog szkolny zobowiązany jest do sporządzenia notatki służbowej z rozmów ze sprawcą, poszkodowanym, ich rodzicami oraz świadkami zdarzenia. Jeżeli rozmowa była prowadzona np. w obecności innego nauczyciela, powinien on również podpisać notatkę. Zabezpieczone dowody powinny być załączone do dokumentacji.

Zawiadomienie sądu rodzinnego i policji.

Gdy rodzice odmawiają współpracy ze szkołą, a sprawca nie zaniechał dotychczasowego postępowania, należy powiadomić sąd rodzinny. Podobnie w sytuacji, gdy szkoła wykorzysta dostępne środki, a uczeń nie wykazuje poprawy zachowania.

W wypadku bardzo drastycznych aktów agresji z naruszeniem prawa dyrektor szkoły w porozumieniu z pedagogiem szkolnym zgłasza ten fakt policji, która prowadzi dalsze działania.

Nadużywanie mediów elektronicznych:

1. Ujawnienie przypadku nadużywania Internetu. Informacja o nadmiernym korzystaniu z sieci lub komputera może dotrzeć do nauczyciela/ pedagoga z różnych źródeł: może być zgłoszona przez ucznia, rodziców, innych nauczycieli.
2. Rozmowa z uczniem. Zebranie informacji na temat podejrzeń o nadużywaniu Internetu, jego formy oraz częstotliwości.
3. Kontakt z rodzicami. Poinformowanie opiekunów o obserwacjach dotyczących dziecka.
4. Zapewnienie wsparcia psychologicznego dziecku na terenie szkoły bądź polecenie specjalistycznej placówki.
5. Wsparcie informacyjne dotyczące możliwości dalszych działań w sytuacji nadużywania Internetu, informacje dotyczące bezpośrednio pomocy specjalistycznej.
6. Podjęcie interwencji prawnej.

Większość sytuacji związanych z nadużywaniem Internetu bądź komputera nie wymaga powiadomienia sądu rodzinnego. Zgłoszenie sprawy do sądu rodzinnego jest jednak wskazane: jeśli rodzice dziecka

odmawiają współpracy i nie kontaktują się ze szkołą, a uczeń nie zaprzestaje działań, które są dla niego krzywdzące i skutkują niewywiązywaniem się z obowiązku szkolnego. W takiej sytuacji dyrektor

szkoły powinien zwrócić się do sądu rodzinnego z wnioskiem o podjęcie odpowiednich środków wynikających z ustawy o postępowaniu z nieletnimi.

7. Dokumentacja zgłoszenia (opis podjętych przez szkołę działań, np. kontakt z rodzicami, rozmowa z uczniem, zaproponowanie pomocy psychologicznej poza szkołą).

8. Monitorowanie sytuacji (kontakt z poszkodowanym dzieckiem i jego rodzicami, upewnienie się, czy nie jest np. potrzebne dalsze wsparcie; sprawdzanie, jak realizuje obowiązek szkolny, czy bierze udział we wszystkich zajęciach).